

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. De honore parentum & subjectione filiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

X. Quod falsa justificatio nihil profit, sed perfectam veniam tribuat. maxime ob sit abutentibus ea.

XI. Quod pietas divina veraciter conversis & de prateritis peccatis penitendum agentibus

XII. Exhortatio ad indulgentiam delinquentium.

Hos quoque bisenos fixit tibi, Caesar amate,
 In scripto titulos, quos relegens teneas.
 Illic repperies divine dogmata legis,
 Quae bona commendant, quaeve mala reprobant.
 Iustitiae palmam tribuunt, hanc laude coronant,
 Spernentes pellunt ac scelus omne procul.
 Mentem humilem acceptant, desistanturque superbam.
 Fas pie commendant, prociuntque nefas.
 Ira superna docent patribus se subdere proles,
 Non vinci a pravo, vincere sedque bono.
 Victor Rex Christus faciat te vincere mundum,
 Aeterna & pacis dona tibi tribuat.

De honore parentum & subjectione filiorum.

CAPUT I.

QUAM placita fuerit omnipotenti Deo honorificatio parentum & subjectione filiorum, ipse qui primum nasci fecit ex patribus filios, postmodum legis edicto naturae jus hominibus ostendens confirmavit, ut hoc cogantur divino facere imperio quod debuit pietas suggerere affectu. Nam in Exodo, ubi Dominus decalogum legis populo suo tenendum edidit, post tria mandata quae de sua cultura primum protulit, mox de humanae societatis foedere subjunxit, dicens: *Honora patrem tuum & matrem, ut sis longevus super terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi.* In Levitico quoque idem Dominus ita praecepit: *Non facies, inquit, calumniam proximo tuo, nec vi opprimas eum. Qui maledixerit patri suo vel matri, morte moriatur. Patri matrique qui maledixerit, sanguis ejus sit super eum.* Item ipse in Deuteronomio sic ait: *Si genuerit homo filium contumacem & protervum, qui non audiat patris aut matris imperium, & coercitus obedire contempserit, adprehendens eum, & adducens ad seniores civitatis illius & ad portam iudicij, dicentque ad eos: Filius noster iste protervus & contumax est, monita nostrae audire contempnit, comestationibus vacat & luxuriae atque conviviis. Lapidibus eum obruet populus civitatis, & morietur. Et auferatis malum de medio vestri, & universus Israel audiens perimescat.* Item in eodem libro, ubi de maledictionibus contra peccantes pronuntiandis per Levitas praeceptum est, ita legitur: *Maledictus qui non honorat patrem suum & matrem. Et dicit omnis populus: Amen.* In Proverbiis quoque Salomon ita ait: *Audi, fili mi, disciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuae. Stultus iridet patris sui disci-*

plinam. Qui autem custodit increpationes, astutior fiet. Qui affligit patrem & matrem, ignominiosus est & infelix. Et alibi: *Qui maledicit, inquit, patri vel matri, extinguetur lucerna ejus in mediis tenebris, hereditas ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebit.* Et in alio loco: *Vir fidelis multum laudabitur. Qui autem festinat ditari, non erit innocens.* Et paulo post: *Qui subtrahit aliquid de patre suo vel matre, & dicit, Hoc non est peccatum, particeps homicida est. Oculum qui subsannat patrem, & qui despicit partum matris suae, effodient eum corvi de torrentibus, & comedent filij aquilae.* In libro quoque Iesu filij Sirach ita scriptum est: *Qui honorat patrem, jucundabitur in filiis, & in die orationis suae exaudietur. Qui honorat patrem suum, vita vivet longior; & qui obedit patri, refrigerabit matrem. Qui timet Deum, honorat parentes, & quasi dominis serviet his qui se genuerunt. In opere & sermone & omnipotentia honora patrem tuum, ut superveniat tibi benedictio a Deo, & benedictio illius in novissimo manet. Benedictio patris firmat domos filiorum. Maledictio autem matris eradicat fundamenta. Ne gloriaris in contumelia patris tui. Non est enim tibi gloria, sed confusio. Gloria enim hominis ex honore patris sui, & dedecus filii pater sine honore. Fili, suscipe senectam patris tui, & ne contristes eum in vita illius; & si defecerit sensus, veniam da; & ne spernas eum in tua virtute. Eleemosyna enim patris non erit in oblivione. Nam pro peccato matris restituetur tibi bonum, & in iustitia edificabitur tibi. In die tribulationis commemorabitur; sicut in sereno glacies, solventur tua peccata: quia male fame est qui relinquit patrem, & est maledictus a Deo qui exasperat matrem. Et iterum: *Honora, inquit, patrem tuum, & gemitus matris tuae ne obliviscaris. Memento quoniam nisi per illos natus non fuisses, & retribue illis quomodo & illi tibi. Ad domum vero Rechabitarum loquitur Do-**

O o ij

Levit. 24.

Levit. 24.

Deuter. 21.

Deuter. 27.

Provi. 1.

Prov. 20.

Prov. 21.

Eccl. 10.

Prov. 30.

Eccl. 1.

Eccl. 7.

Hier. 35.

minus per Hieremiam, ita dicens: Pro eo quod obedistis precepto Ionadab patris vestri, & custodistis omnia mandata eius, & fecistis universa quae praecepit vobis, propterea haec dicit Dominus Deus Israel: Non deficiet vir de stirpe Ionadab filij Rechab stans in conspectu meo cunctis diebus. In Malachia quoque sic Dominus ait: Filius honorat patrem, & servus dominum suum. Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? Et si ego Dominus sum, ubi est timor meus?

Malach. 1.

Hinc & in evangelio ipsa Veritas ad Pharisaeos ait: Quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Nam Deus dixit: Honora patrem & matrem. & Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur. Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri vel matri, Manus quodcumque est ex me, tibi proderit, & non honorificabit patrem suum aut matrem suam, & irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. Et item alibi ad Iudaeos ait: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonorastis me: Item alibi: Non veni, inquit, facere voluntatem meam, sed ejus qui misit me patris.

Matth. 15.

Paulus quoque in epistola sua ad Ephesios ait: Filij, obedite parentibus vestris in Domino. Hoc enim justum est. Honora patrem tuum, quod est mandatum primum in promissione, ut bene sit tibi, & sis longaevis super terram. Item ad Colossenses: Filij, inquit, obedite parentibus vestris per omnia. Hoc enim placitum est in Domino. Petrus quoque similiter in epistola sua ammonet, dicens: Adulescentes, subditi estote senioribus. Omnes autem invicem humilitatem insinuate: quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.

Joa. 8.

Joa. 4.

Ephes. 6.

Colos. 3.

1. Pet. 5.

De his qui parentes suos vel majores contemnendo despiciunt.

CAPUT II.

Gen. 9.

QUANTUM autem displiceat Deo de honestatio parentum, exempla illa quae inveniuntur in divinis libris declarant. Nam cum post diluvium Noë plantasset vineam, & se vino inebriasset, nudatusque jacuisset in tabernaculo suo, medius trium filiorum ejus, qui patris sui nuditatem conspiciens inrulerat, maledictionem debitam in semine suo perceperat; ceteri vero filij ejus, qui velaverunt obscenitatem parentis, benedictione patris perpetuo sunt remunerati. Sic & ceteris Patriarchis displicuisse reperitur inaequalitas ac feritas morum sobolis suae, & mansuetudo placita fuisse. Denique de Ismael primo filiorum Abraham legitur quod homo ferus esset, manusque ejus contra omnes, & manus omnium contra eum, & quod e regione univerforum fratrum

Gen. 21.

Hier. 45.

suorum figeret tabernacula. Sedin Isaac vocatum est parenti semen cui benedixit Dominus, & pactum suum statuit illi in saeculus sempiternum & semini ejus post eum, quia per omnia patris sui obtemperavit voluntati. Huic nati sunt duo filij, Esau videlicet & Jacob: quorum primus erat rufus, & in morem pellis hispida; qui adultus factus est vir gnarus & homo agricola. Sequens autem frater ejus vir erat simplex, habitabat in tabernaculis. Unde & mater eum maxime diligebat; cui & paterna benedictio pleniter perveniebat; fratre ejus seniore propter cupiditatem escae primogenitorum honorem perdente. Similiter & pater Jacob Ioseph filium suum minorem natu super omnes filios suos diligebat, quem scriptura mansuetissimum atque justissimum esse testatur, qui patrem suum atque fratres pietate largissima fovebat ac nutrebat. Moyses igitur, qui constitutus est a Deo dux populi Israel, & cum Deo loquebatur sicut homo loquitur ad amicum suum, numquid in minoribus ejus praecipue praedicatur quod homo fuerit mitissimus ultra omnes homines qui morabantur in terra. Iesus vero minister Moysi, quia per omnia fidelis & devotus atque obediens fuit domino suo, principatum populi Israel divino iudicio electus post Moysen accepit, & feliciter usque ad finem perduxit. Sic & David, minimus inter fratres suos, ob hoc maxime Deo placuit, & ad regni culmen pervenit, quia humilitatem, patientiam, ac mansuetudinem maxime in minoribus suis servavit. de quo in psalmo scriptum est: Memento, Domine, David & omnis mansuetudinis ejus. Hinc & in Machabaeorum libro legitur: David in sua misericordia consecutus est sedem regni in saecula. Ananias, Azarias, Misael in fide persistentes liberati sunt a flamma. Daniel in sua simplicitate ereptus est de ore leonum, & honoribus sublimatus, factus est in regnis inclitus. Sic videlicet omnes qui speraverunt in Deum, & patienter ejus adiutorium praestolabantur, nequaquam ab eo sunt deserti.

Quod regiae dignitati honor sit & obedientia ab omnibus deferenda, contumacia autem superbiorum disciplinam coercenda.

CAPUT III.

QUOD autem regiae dignitati honor sit a subditis offerendus, & quod Deo displiceat contumacia subditorum, ostendit scriptura divina tam in sententiis quam etiam in exemplis. Nam in Exodo scriptum est: Dii non detrahes, & principi populi tui non